

Kazakistan’da

Türk Kültürünün Gelişme Çağları Sempozyumu Yapıldı

Kazakistan Uluslararası Ahmet Yesevi Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsünün birlikte düzenledikleri “Türk Kültürünün Gelişme Çağları” adlı sempozyumun ikincisi Kazakistan’ın Türkistan şehrinde 21-22 Nisan 2012 tarihleri arasında yapıldı.

“10. ve 13. yüzyıllarda Merkezi Avrasya’dan Ön Asya’ya” konu başlığında 21 ve 22 Nisan 2012’de gerçekleşen sempozyumda; açış konuşmasını yapan Ahmet Yesevî Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı ve Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata Türk kültürünün Orta Asya’dan Anadolu’ya doğru geliştiğini belirtirken, Üniversite Rektör Vekili Prof. Dr. Salih Aynural, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Dursun Yıldırım ve Üniversite Rektörü Prof. Dr. Taljan Raimberdiyev Türk dili ve kültürü konusunun önemine temas ettiler. Kazakistan ve Türkiye’nin dışında Almanya, Özbekistan ve Macaristan’dan toplan 64 bilim adamı tebliğ sundu.

İstanbul’da

I. Uluslararası Türkoloji Çalıştayı Yapıldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığının ana desteğinde Türk Dil Kurumu, Yunus Emre Enstitüsü ve Dışişleri Bakanlığı tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen ve 46 ülkeden 150’ye yakın katılımı ile düzenlenen “I. Uluslararası Türkoloji Çalıştayı” 22/24 Nisan 2012’de İstanbul’da çalışmalarını tamamladı.

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan, Yunus Emre Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Abdurrahman Güzel, Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyet Üyesi Prof. Dr. Mehmet Kara, Başkent Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı Prof. Dr. Nurettin Demir, Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı Prof. Dr. Nevzat Özkan ve Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yavuz Kartalhoğlu tarafından oluşturul-

lan değerlendirme kurulunda, çalıştay sonuç bildirgesi maddeler hâlinde ele alındı. Çalıştayda; yurt dışında Türkoloji alanında hizmet veren bölümlerin fiziki ihtiyaç taleplerinin TİKA ve benzeri kurumlar aracılığıyla çözülmesi yönünde girişimlerde bulunulması, Türkçe okutman ve öğretmenleri için Türkiye’de hizmet içi kurslar ve sertifika programları düzenlenmesi, katılımcı akademisyenlerin sıklıkla dile getirdiği Türkçe kitap talebinin karşılanmasına yönelik olarak mevcut kitap listelerinin güncelleştirilmesi ve en kısa zamanda bölüm kütüphanelerine ulaştırılması, Türkçe öğretiminde Genel Ağ kullanımına ağırlık verilerek elektronik ortamda Türkçe dersleri, interaktif ders ve ders materyallerine yönelik bir web portalı oluşturulması, çalıştayın gelecek yıl da 19-24 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilmesi ve bunun geleneksel hâle getirilmesi ile bazı ülkelerdeki Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde okuyan üç öğrenciye imkânlar dâhilinde aylık 50’şer avruluk destek sağlanması gibi konular ele alınarak karara bağlandı

Niğde’de

I. Uluslararası Dil, Kültür ve Tarih Sempozyumu Yapıldı

Niğde Üniversitesi tarafından tertiplenen “I. Uluslararası Dil, Kültür ve Tarih Sempozyumu”, 14-17 Nisan 2012 tarihleri arasında yapıldı.

Açılışı Niğde Üniversite Rektörü Prof. Dr. Adnan Görür tarafından yapılan sempozyumda 78 bilim adamı konu çerçevesinde tebliğler sundu. Niğde Üniversitesi Konferans Salonu’nda gerçekleşen, Türkiye dışından Çin ve Rusya’dan da bilim adamlarının iştirak ettiği “I. Uluslararası Dil, Kültür ve Tarih Sempozyumu” dört gün devam etti.

Edirne’de

Türk Yazıtları Konferansı Düzenlendi

Edirne-Trakya Üniversitesi Balkan Araştırma Enstitüsü Devlet Konservatuvarı Sanat ve Eğitim Merkezinde, Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Bülent Gül’ün konuşmacı olarak katıldığı, “Moğolistan’da Yeni Bulunan Türk Yazıtları” konulu konferans düzenledi.

Trakya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Enver Duran, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Timur Kırgız ile Prof. Dr. Ali Kemal Kutlu’nun da katıldığı 25 Nisan 2012 günü yapılan konferansta açılış konuşmasını Balkan Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ahmet Günşen yaptı. Prof. Dr. Günşen konuşmasında şunlara temas etti:

“Türk dilinin tarihine bakıldığında Göktürk Yazıtları’nın yerinin tartışılmaz bir önemi vardır. Bu bengü taşlarda deyimleriyle, eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleriyle son derece işlek bir dil karşımıza çıkmakta ve bize bu dilin köklü bir geçmişi olduğuna dair işaretler vermektedir. 8. yüzyılın ilk çeyreğinde bir yazı dili olan Türkçenin bu denli işlenmiş olarak karşımıza çıkması

dilin tarihini çok gerilere götürdüğü gibi bu dilin geniş halk kitleleri tarafından da eğitim-öğretim yapıldığını gösterir. Yazıtlar bu yönüyle kültür ve sanat tarihi açısından da ışık tutmaktadır. Atatürk'ün de dediği gibi 'Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça, daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.' sözüyle tarihimizden güç alarak dilimize, kültürümüze ve tarihimize sahip çıkmamız gerekir."

Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Bülent Gül "Moğolistan'da Yeni Bulunan Türk Yazıtları"nı anlattı. Dr. Gül şunlara temas etti:

"1990 yılından itibaren bulunmaya başlanan yeni yazıtların -DEL UUL (4 Tane Yazıt), İH BİÇİGT, TSETSUUHEY, EREEN HARGANAT, HAR MAGNAI, BAGA OIGOR, GURVAN MANDAL, HOYTU TAMİR, AÇIT NUUR, ORJUK HAD YAZITI ve ÖVÖR HANGAI- kimisi birkaç satırdan oluşurken, kimisi de 4 yazıt hâlinde varlığını sürdürmektedir. Yazıtlar kültüre tarihinin ışık tutan damgalar, emir yazılar ve kutsamaları içermesiyle çok önemlidirler. Ayrıca bu yazıtlardan farklı olarak Moğol arkeologlarca bir mağarada ortaya çıkarılan buluntular Türk kültür tarihi açısından çok önemlidir. Tsagaan Torbat, Dunburee Batsukh gibi araştırmacılar tarafından 2007 yılında Hövd ay- mağında Zargalant Hairhan dağlarında yer alan mağarada bir iskeletin yanı sıra eyer, at koşumları ve 1500 yıllık tarihi olan bir müzik aleti bulunmuştur. Tsagaan Torbat, Dunburee Batsukh, Jan Bemmann, Thomas O. Hollmann ve Peter Zieme tarafından yayımlanan ilk bildiri de bir saz bulunduğu ama bunun Moğolların morin huur adlı müzik aletine benzediği ileri sürülür. Mağarada bulunan sazın ise boynu incedir, üstünde perdeler vardır. Bu çalgı sürtüle- rek değil, parmakla dokunarak çalınan bir çalgıdır. O yüzden bu bir kopuz değildir. Sazın üzerinde Türk Runik harfli bir yazıt da bulunmaktadır. Yazıt, Türkçedir. Mağarada bulunan eyer, üzengi, sadak, ok ve yay gibi buluntular da Türklere aittir."

Bursa'da

Balkan Forumu Gerçekleştirildi

Başbakanlık Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığının ikinci defa düzenlediği "Balkan Forumu" 20 ve 21 Mart 2012 tarihleri arasında Bursa'da gerçekleştirildi. Bursa Büyükşehir Belediyesi, Uludağ Üniversitesi ve Bursa Kent Konseyi desteğinde yapılan etkinliğe Bulgaristan, Yunanistan, Arnavutluk, Makedonya, Kosova, Romanya, Sırbistan, Karadağ, Bosna-Hersek ve Hırvatistan'dan akademisyenler iştirak etti.

Uludağ Üniversitesi Mete Cengiz Kongre Merkezinde iki gün süren, açış konuşmasını Başbakanlık Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanını Kemal Yurtnaç ile Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe'nin yaptığı "Balkan Forumu"nda "Balkanlar'da Güvenlik Sorunları, İş Birliği İmkanları ve Türkiye'nin Balkan Vizyonu" konuları ele alındı.

Balıkesir’de

1. Uluslararası Balkan Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Düzenlendi

Balıkesir Üniversitesinde 10-12 Şubat 2012’de “1. Uluslararası Balkan Tarihi Araştırmaları Sempozyumu” İstanbul Üniversitesi Avrasya Enstitüsü, Balıkesir Belediyesi ile Balıkesir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlendi. Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Konferans Salonu’ndaki sempozyumun açılışında Rektör Prof. Dr. Mahir Alkan “*Balkanlarda büyük bir miras bırakan Osmanlı İmparatorluğu arşivleri yeterince değerlendirilmiyor. Balkan tarihi ile ilgili yapılmış olan metodolojik bir kritik yapmak zorundayız.*” derken, İstanbul Üniversitesi Avrasya Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Bekir Günay “*Balkan coğrafyasında arşiv çalışmalarına önem vermeliyiz.*” dedi. Balıkesir Valisi Ahmet Turan ise “*Balkan savaşları sonunca ülkemize göç eden yedi milyon vatandaşımız vardır ve bunların önemli bir kısmı da Balıkesir’e yerleşmişlerdir.*” dedi.

“I. Uluslar arası Balkan Tarihi Araştırmaları Sempozyumu”na Hırvatistan, ABD, İngiltere, Arnavutluk, Sırbistan, Bulgaristan, Slovenya, Kosova, Yunanistan ve Romanya’dan ve ülkemizden 53 bilim adamı tebliğleri ile iştirak etti. Üç gün süren sempozyum “Balkan Coğrafyasına Metodolojik Yaklaşımlar” teması ile gerçekleştirildi.

Nezih DEMİRTEPE